

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 892

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 januari 2016

Tijdens het dertigledendebat van 22 september jl. heeft collega Ploumen uw Kamer toegezegd te reageren op het onderzoek van de Europese Ombudsman over de transparantie en de evenwichtige samenstelling van deskundigengroepen van de Europese Commissie. Dit naar aanleiding van een voorgestelde motie door het lid Van Gerven (Kamerstuk 27 428, nr. 313).

De Europese Ombudsman heeft in mei jl. een onderzoek op eigen initiatief afgerond en aanbevelingen gedaan aan de Commissie over de samenstelling en transparantie van deskundigengroepen.¹ De Commissie doet regelmatig een beroep op de expertise van deze deskundigengroepen voor input op wetsvoorstellen, beleidsinitiatieven en de uitvoering van regelgeving. Eén van de aanbevelingen van de Ombudsman aan de Commissie was om het bindende kader van DG Landbouw als maatstaf te hanteren voor alle deskundigengroepen, opdat de transparantie en evenwichtige samenstelling van deze groepen verder wordt vergroot. DG Landbouw hanteert deze maatstaf voor zijn zogenaamde «groepen voor de dialoog met het maatschappelijk middenveld», welke de Commissie bijstaan met advies en expertise specifiek op het terrein van het Europees landbouwbeleid.

In aanvulling op het onderzoek en de genoemde aanbeveling heeft de Europese Ombudsman een tweede onderzoek op eigen initiatief² uitgevoerd naar de samenstelling van deze groepen voor maatschappe-

¹ Europese Ombudsman, besluit inzake onderzoek op eigen initiatief betreffende de samenstelling van de deskundigengroepen van de Europese Commissie, <http://www.ombudsman.europa.eu/nl/cases/correspondence.faces/en/58861/html.bookmark>.

² Europese Ombudsman, besluit inzake onderzoek op eigen initiatief betreffende de samenstelling van groepen voor de dialoog met het maatschappelijke middenveld die door DG Landbouw van de Europese Commissie zijn opgericht, <http://www.ombudsman.europa.eu/nl/cases/decision.faces/en/60873/html.bookmark>.

lijke dialoog en de implementatie van het bindende kader door DG Landbouw. Op 7 september jl. werden hiervan de resultaten gepubliceerd.

Het kabinet steunt de Commissie in het betrekken van deskundigen en belanghebbenden bij de ontwikkeling van Europees beleid en wetgeving. Dit kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van Europese wet- en regelgeving. Het doel van de deskundigengroepen, inclusief de groepen voor maatschappelijke dialoog, is de Commissie te voorzien van deze expertise over specifieke, vaak technische, onderwerpen. Gezien de adviesrol van beide soorten groepen is het kabinet met de Ombudsman van mening dat de Commissie een transparante en een evenwichtige samenstelling moet waarborgen. Dit is van belang zodat alle relevante invalshoeken en standpunten worden meegewogen door de Commissie in de ontwikkeling en toepassing van Europees beleid en niet alleen de machtigste bedrijven een stem krijgen.

Het onderzoek van de Europese Ombudsman wijst uit dat DG Landbouw een duidelijke procedure heeft vastgesteld voor het toekennen van zetels in de groepen voor de dialoog met het maatschappelijk. Hierbij is ook geconstateerd dat DG Landbouw aanzienlijke inspanningen heeft verricht om een evenwichtige vertegenwoordiging te verbeteren. Uiteraard verwelkomt het kabinet deze vooruitgang. Het kabinet is van mening dat verdere verbetering mogelijk is indien de gegevens van het transparantieregister van de Commissie inzicht geven in het doel en de functie van deskundigengroepen in het algemeen. De doelstelling en functie van een deskundigengroep bepalen namelijk in belangrijke mate wat een evenwichtige samenstelling inhoudt. Dit kan immers per onderwerp of doelstelling verschillen. Deze informatie zou idealiter bij de aanmeldprocedure voor deskundigen bekend zijn, om een brede vertegenwoordiging van alle belangen te waarborgen. De evenwichtigheid van de samenstelling zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld zoals de Ombudsman ook voorstelt. Daarnaast onderschrijft het kabinet de observatie van de Europese Ombudsman dat met name de verdeling tussen economische en niet-economische belangen in overweging moet worden genomen. Deze elementen zijn in het bindende kader voor de maatschappelijk dialoog groepen van DG Landbouw opgenomen.

Het kabinet, evenals de Europese Ombudsman, verwelkomt de voornemens van de Commissie om haar systeem rond deskundigengroepen, inclusief de groepen voor maatschappelijke dialoog, verder te verbeteren. De Commissie heeft zich in reactie op de aanbevelingen van de Ombudsman o.a. gecommitteerd om het beleid rond belangenverstrengeling aan te scherpen, de transparantie rond de selectieprocedure te vergroten en de standaarden rond de evenwichtige samenstelling van de deskundigengroepen te verhogen.³ Verder zet het kabinet zich blijvend in voor zoveel mogelijk openbaarheid in de consultaties door de Commissie en een consequente registratie van lobby activiteiten in het transparantieregister. Volgens het kabinet zullen al deze maatregelen er aan bijdragen de toegevoegde waarde van deskundigengroepen verder te optimaliseren.

De Minister voor Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

³ Europese Commissie, Opinie over besluit inzake onderzoek op eigen initiatief van de Europese Ombudsman betreffende de samenstelling van de deskundigengroepen van de Europese Commissie, <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/60019/html.bookmark>